

Kommunstyrelsen

Avslut av projekt med kretsloppscentral i Kil

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen att fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen noterar att projektet med en gemensam kretsloppscentral i Kil för Nacka och Värmdö kommun avslutas. Styrelsen för Nacka vatten och avfall AB avser att fatta beslut om att avsluta projektet i maj.

Kommunstyrelsen noterar att Nacka vatten och avfall AB ansvarar för projektet med alla operativa, juridiska och ekonomiska konsekvenser

Sammanfattning

Arbetet som skett tillsammans med Värmdö kommun för att etablera en gemensam kretsloppscentral i Kil avbryts då förutsättningarna kring trafiklösning, markförhållanden och ekonomi inte gör det försvarbart att fortsätta projektet. Värmdö kommun bedömer att de har en alternativ etablering som täcker sitt långsiktiga behov. Sedan Nacka vatten och avfall AB bildades ligger projektet inom ramen för bolagets ansvar som nu fortsätter sitt arbete med att hitta en permanent lösning för en kretsloppscentral som ska ersätta den tillfälliga anläggningen i Boo.

Ärendet

Kommunens gällande avfallsplan antogs av fullmäktige i november 2013 med senaste revidering maj 2018. I avfallsplanen anges i handlingsplanen under mål 3 ”öka andelen avfall till biologisk behandling och materialåtervinning” att en ny kretsloppscentral ska etableras i Kil. Den inriktningen baserades bland annat på ett då redan påbörjat samarbete om en gemensam etablering med Värmdö kommun. I tidplanen anges att en förstudie ska vara klar 2018 och möjlig invigning 2021 eller 2022.

En lokalisering till Kil tillsammans med Värmdö kommun byggde på tanken att en större etablering blir mer kostnadseffektiv för de två avfallskollektiven. Det skulle också underlätta samarbeten med externa aktörer för mer återbruk genom att möjliggöra deras nära

lokalisering. Därav har också begreppet ”kretsloppspark” använts i arbetet. Därtill har läget bedömts vara bra ur transportsynpunkt för båda kommunerna samtidigt som alternativa lägen med samma egenskaper inte gått att hitta, i vart fall inte i Nacka.

I oktober 2015 antogs ett med Värmdö kommun gemensamt planprogram för utveckling av verksamhetsområdet Kil. Programmet omfattade plats för en gemensam kretsloppscentral för de båda avfallskollektivens långsiktiga behov. Det gemensamma arbetet fortsatte för att ta fram underlag för beslut om investering och drift av anläggningen inklusive att driva detaljplanarbetet för kretsloppscentralen. Under arbetet har byggnads- och plantekniska förutsättningar framkommit som medför förseningar och fördröjningar av projektet. Det gäller bergets egenskaper med höga sulfidhalter och därmed stora utmaningar för att hantera och rena dagvatten. Även trafikfrågor har varit komplicerade då det visat sig att Trafikverket kräver en ny vägplan för att kunna komplettera trafikplatsen vid 222:an vilket avsevärt fördröjer tidplanen.

När Nacka vatten och avfall AB bildades med verksamhetsstart i september 2016 övergick projektet till bolaget varför alla operativa, juridiska och ekonomiska frågor kopplade till projektet hanteras där. Mot bakgrund av de många frågetecknen som uppstått under projektet gång gjordes i början på 2019 en ny övergripande utredning om förutsättningarna för befintliga kretslopps- och återvinningscentraler inom Nacka respektive Värmdö kommun för att möta det förväntade behovet under en kommande 30-årsperiod. Två av anläggningarna, Boo i Nacka och Brunn i Värmdö, kommer att behöva avvecklas inom perioden. Kvarvarande anläggningar kan inte byggas ut för att klara behovet varför kommunerna behöver ta fram varsin ny etablering när den gemensamma anläggningen i Kil inte blir av.

Värmdö har genom sin tekniska nämnd fattat beslut om att etablera en egen ny kretsloppscentral i Ekobacken för att ersätta den anläggning som läggs ner i Brunn. Den bedöms nu dessutom var möjlig att byggas ut för att möta även ett långsiktigt behov. Vid sidan av övriga aspekter innebär det att incitament saknas för Värmdö att driva projektet Kil vidare. Kommunstyrelsen i Värmdö kommer att fatta beslut om att avsluta arbetet med detaljplanen för Kil och att avsluta samarbetet med Nacka i projektet.

Styrelsen för Nacka vatten och avfall beslutade september 2019 att avbryta/stoppa projektet och givit VD för bolaget i uppdrag att utreda alternativ. Bolaget har fortsatt uppgiften att inom ramen för sitt uppdrag för avfallskollektivet söka permanent etablering av en kretsloppscentral. För närvarande vidgas inventeringen av mark så mycket som möjligt för att säkra ett brett och heltäckande underlag för kommande beslut. Primärt undersöks möjligheten att maximera tiden för den nuvarande etableringen i Boo, dels för att skaffa rådum dels av ekonomiska skäl. Några alternativ som undersöks för permanent etablering idag är att vara kvar vid Boovägen norr eller söder om 22:an, i ett utbyggt Kummelbergets verksamhetsområde och inom blivande verksamhetsområde i Kil i Nacka. En lägesrapport där frågeställningar och förutsättningar för de olika alternativen och förslag till vidare

hantering väntas kunna presenteras under våren 2020. Styrelsen avser att fatta beslut om att avsluta projektet i maj.

Ekonomiska konsekvenser

Enligt samverkansavtal mellan Nacka respektive Värmdö kommun ska parterna dela lika på projektets kostnader som för närvarande ligger på cirka 6 mnkr. Nacka vatten och avfall AB går igenom vad av arbetet som kan var användbart i en fortsatt process i Nacka och vad som ska tas till bolagets resultat som förgäveskostnader under 2020.

Vid alternativa etableringar i Nacka uppstår utgifter för markåtkomst på motsvarande sätt som i det avslutade projektet i Kil. I några fall konkurrerar kretsloppscentralen med annan planerad markanvändning med större ekonomiskt värde vilket behöver belysas särskilt i kommande beslutsunderlag.

Konsekvenser för barn

Detta ärende har inga direkta konsekvenser för barn. Viktigt dock att det pedagogiska inslaget som initialt planerades för den gemensamma anläggningen fortsatt beaktas. Samma gäller för aktiviteter kring återbruk vilket långsiktigt kan ha en positiv klimat- och miljöpåverkan för kommande generationer.

Mats Bohman
Trafik- och fastighetsdirektör

Mats Rostö
VD
Nacka vatten och avfall AB

Dag Björklund
Utredare
Enheten för strategisk stadsutveckling

Jan Setréus
Avdelningschef
Nacka vatten och avfall AB